

Preferencje partyjne Polaków pod koniec kwietnia 2001 r.

Warszawa, kwiecień 2001

- Pełną gotowość uczestniczenia w wyborach do Sejmu, zadeklarowało w przedostatni weekend kwietnia 47% Polaków. Z naszych szacunków opartych na wieloletnich doświadczeniach wynika, że frekwencja w rzeczywistych wyborach wyniosłaby około połowy uprawnionych; na pewno nie byłaby niższa niż dwie piąte.
- Wśród osób, które zadeklarowały gotowość uczestnictwa w wyborach i miały sprecyzowane preferencje wyborcze 43% poparło koalicję SLD-UP. Druga pod względem liczby wskazań była po raz kolejny PO (16%). Po 13% głosów uzyskały AWS i PSL. Szansę na wejście do parlamentu – jak wynika z naszych badań – miałyby także UW – gotowość głosowania na nią zadeklarowało 5% osób.
- Wśród pozostałych ugrupowań, o które pytaliśmy, a które uzyskały wynik poniżej pięciu procent wskazań, po 3% poparcia uzyskały ROP i Samoobrona. Gotowość głosowania na UPR wyraziło 2% badanych, a co setna osoba wskazywała na ChD III RP. Jeszcze mniej osób gotowych było poprzeć PUG, PPS i Ruch Społeczny Alternatywa. Zamiar zagłosowania na partie jeszcze inne niż wymienione zadeklarowała zaledwie co setna osoba.
- Wśród osób, które zapowiedziały gotowość głosowania w wyborach niemal jedna piąta (18%) nie była zdecydowana jaką partią by poparła.

TNS OBOP

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl

www.obop.com.pl

Biura w ponad 40 krajach
Grupa Taylor Nelson Sofres

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

* * *

Między 21 a 23 kwietnia b.r. przeprowadziliśmy badanie, w którym pytaliśmy Polaków, czy wzięliby udział w wyborach do Sejmu, gdyby miały się one odbywać w najbliższą niedzielę, a osoby, które deklarowały, że poszłyby do urn – na kogo by zagłosowały¹.

W czasie gdy realizowaliśmy sondaż, w niedzielę 22 kwietnia odbyły się prawyborzy w Nysie. Ich organizacja ma ogromny walor edukacyjny dla lokalnej społeczności, jest formą sprawdzianu dla polityków i ważnym tematem dla mediów relacjonujących sytuację na polskiej scenie politycznej w okresie poprzedzającym kampanię wyborczą. Nie pełni jednak roli prognostycznej wyniku najbliższych wyborów.

Po pierwsze, traktowanie ostatnich prawyborów jako prognozy, zaprzeczałoby temu, że kampania wyborcza i wydarzenia polityczne mają wpływ na wyniki preferencji ludzi (do wyborów pozostało jeszcze kilka miesięcy, z resztą nie zostały one nawet jeszcze rozpisane).

Po drugie, w kampanii promocyjnej w Nysie i przeprowadzonym tam plebiscycie nie wzięły udziału wszystkie ugrupowania, o których wiadomo dziś, że będą się ubiegać o mandaty poselskie; inne natomiast – dokonały samodzielnej prezentacji, mimo że już wcześniej zawarły porozumienie wyborcze i nie będą stratować w wyborach samodzielnie.

Poza tym ogromny wpływ mógł mieć sposób prezentacji partii i ugrupowań – te które zaprezentowały się w sposób mniej atrakcyjny podczas mityngów i festynów mogły być traktowane z większym dystansem przez nyskich pra-wyborców.

Nie mamy także pewności, jak liczna jest grupa osób, które w rzeczywistych wyborach uczestniczyłyby, ale udział w prawyborach zignorowały.

Jest jeszcze jeden czynnik, który należy uwzględnić: od czasu ostatniego głosowania – w którym uzyskane wyniki były zbieżne z wynikami ogólnopolskimi –

¹ Sondaż TNS OBOP z 21-23 kwietnia 2001 r., przeprowadzono na reprezentatywnej, losowej 979-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi $\pm 3\%$ przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

mogły mieć na przykład miejsce wydarzenia wpływające na ogólne nastroje i opinie polityczne ludzi np. likwidacja zakładu pracy, otwarcie szkoły albo większy niż w kraju wzrost bezrobocia.

I jeszcze jedna rzecz: mieszkańcy miasta, które zostało wybrane jako jedyne spośród wielu polskich miejscowości mogli poczuć się wyróżnieni tym faktem, szczególnie zobowiązani i w efekcie zachowywać się w sposób inny niż miałyby to miejsce w normalnej sytuacji wyborczej.

Nyskie prawyборы są z całą pewnością ważnym wydarzeniem i cennym doświadczeniem dla wszystkich uczestników odbywającego się tam festynu: zarówno dla mieszkańców, osób, które zdecydowały się zagłosować, czy uczestniczyć w mityngach z politykami, jak i dla samych działaczy politycznych oraz partii. Z całą pewnością zyskało także miasto Nysa.

Chcąc porównywać wyniki nyskie z wynikami badań ogólnopolskich prowadzonych przez ośrodki badawcze trzeba więc pamiętać o wszystkich zawartych powyżej zastrzeżeniach. Warto też wiedzieć, jak realizowane są same badania. Przypomnijmy więc także to, co wielokrotnie podkreślaliśmy mówiąc o sondażach i o tym, co należy wiedzieć posługując się nimi, przytaczając i porównując wyniki różnych agencji badawczych.

Podkreślmy na początku, że nasze sondaże również nie aspirują do pełnienia roli prognostycznej (zakładalibyśmy, że wydarzenia kampanii wyborczej nie mają wpływu na decyzje wyborów) – mierzymy tylko sytuację, jaka ma miejsce w konkretnym czasie.

Po kolei: najpierw pytamy pełnoletnich Polaków, czy wzięliby udział w wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę. Osoby, które odpowiedzą twierdząco pytane są, na jakie ugrupowanie by zagłosowały. Wręczane wtedy tym respondentom listy partii są listami zamkniętymi (ułożonymi alfabetycznie), choć pytani mają oczywiście możliwość udzielenia odpowiedzi, że poparliby inną partię niż te, które zostały wyszczególnione; dzieje się to jednak bardzo rzadko. Dlatego też ośrodek, który pytając o preferencje uwzględnia np. 5 ugrupowań uzyska – przy wykluczeniu wszystkich innych czynników mogących interweniować – zupełnie inne wyniki rozkładów procentowych niż ten, który zapyta o 15 partii.

Dodatkowo, zgodnie z przyjętą przez OBOP metodą, obok nazwy partii podajemy w nawiasie informacje o liderze/liderach (jest to o tyle istotne, że u nas

lepsze notowania mogą uzyskiwać partie, które mają liderów cieszących się dużą popularnością społeczną).

TNS OBOP, przeliczając wyniki poparcia podaje je dla osób pełnoletnich, które zapowiedziały, że poszłyby głosować i dodatkowo (co jest najczęstszą przyczyną dużych różnic w rozkładach procentowych między wynikami różnych ośrodków) miały już sprecyzowane preferencje (analogicznie jak w rzeczywistych wyborach, kiedy podawane wyniki dotyczą tylko oddanych głosów ważnych – umożliwia to też symulacje przeliczania głosów na mandaty poselskie).

Przy porównaniach wyników z różnych agencji badawczych trzeba również brać pod uwagę czas, kiedy przeprowadzały one badania, na jakich próbach i ile osób zostało wówczas przebadanych.

* * *

Pełną gotowość uczestniczenia w wyborach do Sejmu, zadeklarowało w przedostatni weekend kwietnia 47% Polaków. Jedna piąta osób stwierdziła, że być może poszłyby głosować. Wśród pozostałych osób 10% oświadczyło, że raczej nie poszłyby głosować, 17% - że na pewno nie, a 6% odpowiadało „trudno powiedzieć”.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIAŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	47%
raczej tak	20%
raczej nie	10%
zdecydowanie nie	17%
trudno powiedzieć	6%

Z naszych szacunków opartych na wieloletnich doświadczeniach wynika, że frekwencja w rzeczywistych wyborach wyniosłaby około połowy uprawnionych; na pewno nie byłaby niższa niż dwie piąte.

Preferencje parlamentarne

Wśród osób, które zadeklarowały gotowość uczestnictwa w wyborach i miały sprecyzowane preferencje wyborcze 43% poparło koalicję SLD-UP. Druga pod względem liczby wskazań była po raz kolejny PO (16%). Po 13% głosów uzyskały AWS i PSL. Obecny wynik AWS jest najlepszym od początku tego roku. Szansę na wejście do parlamentu – jak wynika z naszych badań – miałyby także UW – gotowość głosowania na nią zadeklarowało 5% osób.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW ²																		(Dane w proc.)	
	V'00	V'00 (2)	VI'00	VI'00 (1)	VI'00 (2)	VII'00 (1)	VII'00 (2)	X'00 (1)	X'00 (2)	XI'00	XI'00	I'01 (1)	I'01 (2)	II'01	III'01 (1)	III'01 (2)	IV'01 (1)	IV'01 (2)	
Koalicja „Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy” (L. Miller, M. Pol)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	43	42	46	43	
Platforma Obywatelska (A. Olechowski, M. Płażyński, D. Tusk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	21	18	19	14	16	
Akcja Wyborcza „Solidarność” (J. Buzek) **)	14	16	17	17	17	14	15	15	14	16	15	12	13	10	9	10	10	13	
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	10	7	9	11	10	12	11	14	13	12	15	14	9	12	11	12	12	13	
Unia Wolności (B. Geremek) *)	9	13	8	9	9	9	13	9	9	11	10	7	5	4	4	4	5	5	
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	5	4	7	4	5	6	6	8	8	4	4	5	3	3	3	3	5	3	
„Samoobrona” (A. Lepper)	5	3	3	1	4	3	3	4	3	3	3	2	3	2	2	3	2	3	
Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	2	3	2	3	2	2	2	4	3	2	2	3	1	1	2	2	2	2	
Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)	3	3	2	3	1	2	3	1	1	1	1	2	1	2	1	0	1	1	
Polska Unia Gospodarcza (W. Komowski)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	0	
Polska Partia Socjalistyczna (P. Ikonowicz)	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	
Alternatywa Ruch Społeczny (J. Kraus)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
<i>Sojusz Lewicy Demokratycznej</i> (L. Miller)	40	43	42	41	45	43	40	36	38	44	41	45	39	-	-	-	-	-	
<i>Unia Pracy</i> (M. Pol)	6	3	4	3	2	3	3	3	3	2	3	3	3	-	-	-	-	-	
inne partie	6	5	6	8	4	5	3	5	7	4	6	6	5	3	5	4	1	1	

*) Do grudnia 2000 r. podawano nazwisko L. Balcerowicza

***) Do pierwszego pomiaru w styczniu 2001 r. podawano nazwisko M. Krzaklewskiego

Wśród pozostałych ugrupowań, o które pytaliśmy, a które uzyskały wynik poniżej pięciu procent wskazań, po 3% poparcia uzyskały ROP i Samoobrona. Gotowość głosowania na UPR wyraziło 2% badanych, a co setna osoba wskazywała na ChD III RP. Jeszcze mniej osób gotowych było poprzeć PUG, PPS i Ruch Społeczny

Alternatywa. Zamiar zagłosowania na partie jeszcze inne niż wymienione zadeklarowała zaledwie co setna osoba.

Niezdecydowani

Wśród osób, które zapowiedziały gotowość głosowania w wyborach niemal jedna piąta (18%) nie była zdecydowana jaką partię by poparła.

Dane w proc.	V'00	V'00 (2)	VI'00	VII'00 (1)	VII'00 (2)	VIII'00 (1)	VIII'00 (2)	X'00 (1)	X'00 (2)	XI'00	XII'00	I'01 (1)	I'01 (2)	II'01	III'01 (1)	III'01 (2)	IV'01 (1)	IV'01 (2)
wahający się kogo poprzeć	15	17	18	23	16	19	16	12	10	13	16	12	13	15	15	12	16	18

Mandaty

Niezależnie od ordynacji wg której przeliczalibyśmy głosy koalicja SLD-UP miałyby ponad połowę miejsc w Sejmie. W przypadku dotychczasowej ordynacji wyborczej dysponowałyby aż 266 mandatami, a w przypadku nowej – przyjętej w kwietniu przez parlament – byłyby to niewiele ponad połowa. PO miałyby – w obu przypadkach bardzo podobny wynik – nieco ponad 18% miejsc w Sejmie.

Ugrupowania, które uzyskały powyżej 5% wskazań	Dotychczasowa ordynacja		Nowa ordynacja	
	Liczba mandatów	Procent mandatów	Liczba mandatów	Procent mandatów
Koalicja SLD-UP	266	57,83%	231	50,22%
PO	83	18,04%	84	18,26%
AWS	55	11,96%	67	14,56%
PSL	54	11,74%	66	14,35%
UW	2	0,43%	12	2,61%

Wyniki zaprezentowane w tabeli na str.5, informujące o procencie ważnych głosów oddanych na poszczególne partie były zaokrąglone. O przyznaniu AWS jednego mandatu więcej niż PSL zdecydowała liczba osób.

Ugrupowania, które zyskałyby na nowej ordynacji, to UW (wg starej ordynacji otrzymałaby 2 mandaty, a wg nowej – 12) oraz PSL i AWS (wg nowej ordynacji miałyby 66-67 mandatów, natomiast wg starej ordynacji – o ponad dziesięć mniej).

² Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i które jednocześnie miały określone preferencje.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIĄŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?(a)

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		47	20	10	17	6	979
PŁEĆ	mężczyźni	54	19	8	15	4	464
	kobiety	40	20	13	18	8	515
WIEK	18-24 lata	39	17	19	20	5	129
	25-34 lata	43	19	11	20	7	196
	35-44 lata	43	24	7	19	8	173
	45-54 lata	51	20	9	15	5	209
	55-64 lata	56	19	8	11	6	110
	65 i więcej lat	50	20	10	14	7	161
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	41	21	13	16	9	253
	zasadnicze zawodowe	45	19	9	18	8	295
	średnie i pomaturalne	48	19	12	17	4	330
	wyższe i licencjat	62	20	3	10	5	100
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	46	24	9	14	7	362
	miasta do 20 tys.	51	14	11	19	5	117
	miasta 20-100 tys.	50	19	11	14	6	194
	miasta 100-500 tys.	43	21	14	17	6	190
	miasta pow. 500 tys.	47	12	9	26	7	117
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	54	21	3	15	7	75
	prywatni przedsiębiorcy	56	22	4	6	12	46
	pracownicy administracji i usług	43	22	12	20	3	109
	robotnicy	44	17	9	21	9	150
	rolnicy	46	26	8	10	10	50
	gospodynie domowe	29	21	25	20	5	53
	emeryci	56	18	7	13	7	184
	renciści	48	22	14	12	4	118
	uczniowie i studenci	43	16	21	12	8	62
	bezrobotni	41	19	10	27	4	130
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	47	20	10	14	7	598
	nieregularnie praktykujący	45	19	13	16	7	258
	niepraktykujący	47	16	6	31	1	114
SAMOOCENA SYTUACJI	dobra	52	20	11	11	7	114

MATERIALNEJ	średnia	49	19	11	15	6	588
	zła	40	19	10	24	7	263
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	26	13	17	35	9	180
	raczej się nie interesują	38	29	11	16	6	397
	raczej się interesują	62	16	7	9	6	335
	bardzo zainteresowani	79	4	5	7	5	66
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	65	17	5	9	4	215
	centrolewicowe	56	27	4	12	2	62
	centroprawicowe	54	31	5	4	5	85
	prawicowe	60	19	6	9	6	161
	trudno powiedzieć	31	18	16	26	9	456

a Dane TNS OBOP; Sondaż z 21-23 kwietnia 2001 r.

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W TAKICH WYBORACH? 1.AKCJA WYBORCZA "SOLIDARNOŚĆ"(J.Buzek); 2.ALTERNATYWA RUCH SPOŁECZNY (J.Kraus); 3.CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA III RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (L.Wałęsa); 4.PLATFORMA OBYWATELSKA (A.Olechowski; M.Płażyński; D.Tusk); 5.POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA (P.Ikonowicz); 6.POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE (J.Kalinowski); 7.POLSKA UNIA GOSPODARCZA (W.Kornowski); 8.RUCH ODBUDOWY POLSKI (J.Olszewski); 9.SAMOOBRONA (A.Lepper); 10.KOALICJA "SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ - UNIA PRACY" (L.Miller, M.Pol); 11.UNIA POLITYKI REALNEJ (J.Korwin-Mikke); 12.UNIA WOLNOŚCI (B.Geremek); 13.inna(a)															
	DANE W PROC.													LICZBA OSÓB	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
OGÓŁEM	13	0	1	16	0	13	0	3	3	43	2	5	1	524	
PŁEĆ	mężczyźni	9		1	18	1	12	0	3	3	44	3	6	1	294
	kobiety	19	0	1	14	0	14	1	3	3	41	0	4	0	231
WIEK	18-24 lata	15			19		22		4	2	31		6		51
	25-34 lata	17	1		14		11	2	6	6	34	3	7		105
	35-44 lata	11		1	21	2	10		1	1	41	5	7		98
	45-54 lata	11		1	19		12	1	1	2	45	2	4	1	119
	55-64 lata	10		1	11		8		6	3	60		1		65
	65 i więcej lat	17		2	10	1	16		2	2	45		3	2	86
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	16	1	2	3		21	2	2	4	48			1	111
	zasadnicze zawodowe	11			17	1	18	0	3	3	41	2	2	1	162
	średnie i pomaturalne	14			17	0	7		3	3	46	2	6	0	179
	wyższe i licencjat	15		2	32		1		3		28	3	16		73
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	14		2	12		27	1	4	4	32	1	2	0	193
	miasta do 20 tys.	7			17		9	1	2		57		7		60
	miasta 20-100 tys.	16		1	15	2	3		3	1	48	4	7	2	110
	miasta 100-500 tys.	7	1		25		4		2	4	45	4	7	1	98
	miasta pow. 500 tys.	21			17	1	3		3	2	46	1	6		63

GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	10		2	30				4	2	28	4	20		47
	prywatni przedsiębiorcy	22			22	13				5	29	4	4		27
	pracownicy administracji i usług	19			25	6		2			41		7		62
	robotnicy	4	1		8	2	13	2	1	7	53	5	4		77
	rolnicy	5		3	11		37	2		4	33		4		33
	gospodynie domowe	23			10		21		12		34				19
	emeryci	15		1	11	1	12		2	2	52		3	1	104
	reńscy	11		1	17		12	1	3	1	49		1	4	67
	uczniowie i studenci	15			11		27		8		27	8	5		28
	bezrobotni	20			18		8		6	5	39	1	2		60
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	19	0	1	17	1	16	0	4	3	33	2	3	0	317
	nieregularnie praktykujący	5			14	1	9	0	2	2	56	1	9	1	135
	niepraktykujący	3			16		4	1	1	2	59	3	7	3	67
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	9			19	2	10	2	4	1	36	4	13		74
	średnia	17		1	15	0	12	0	3	3	42	2	5	0	317
	zła	7	1	1	17		16		2	2	50	1	1	1	127
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	15		4	19		16	2	9	5	30		2		38
	raczej się nie interesują	15	0	1	13	1	15	1	4	4	40	1	4	0	212
	raczej się interesują	13		1	16	0	13		1	2	45	2	6	1	224
	bardzo zainteresowani	11			25				2		48	6	7		50
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe				3	1	11			0	84				166
	centrolewicowe	2			8		7		6	3	69	2	4		47
	centroprawicowe	3			50	2	11	1	8		5		20		57
	prawicowe	45		2	20		8		2	4	7	6	5	0	113
	trudno powiedzieć	12	1	1	17		21	1	5	6	28	1	5	2	141
<i>a Dane TNS OBOP; Sondaż z 21-23 kwietnia 2001 r.</i>															